

Megjelenik minden csütörtökön. — Előfizetési ár: egész évre 4 frt, fél évre 2 frt, negyedévre 1 frt. — Hirdetések ára: 4 hasábos petit sor 8 kr. Az előfizetési pénzeket a Szent-István-Társulat igazgatóságához, a kéziratokat a lap szerkesztőségéhez (IV. Lövész-utca 13. sz.) kérjük küldeni.

Budapest, 1884.

8. szám.

Február 21.

Gróf CZIRÁKY JÁNOS.

† 1884. február 9-én.

A szörnyű végzet lecsapot ismét a hazára,
Még mielőtt Mailáth sirja behorpadozott.
Még mielőtt a vér fölszáradt volna az oltár
És trón zsámolyain, mely ma is égbe kiált.
Már ott van vele szemközt a szentkeblű Cziráky;
Hívek az életben, szentek az érdem után.
Országos gyásznak kell őt a sirba kísérni,
Mint azokat, kikről dalban örök Helikon.
Nagy Széchenyi, Deák, Eötvös, Mailáth az igazság;
Oh haza gyöngyörodat nincs-e siratni okod?
Most a zászlósdát is viszi karján a nagy enyészet,
Hogy vesztett kincsünk több legyen a rög alatt.
Keljen eléje magyar boglárával Károlyi István,
S a haza zászlóját sorba dicső fiai
Lengessék szabadon, mikor a hit s honszeretetnek
Nagy küzdelmeiben kétes a szent diadal.
Eszterházyak, Apponyiak, Zichyk szűz lobogóján
Égi örök fényben jel legyen a fészület!
Erről ismerjék meg az ősök hű követőit;
Itt nincs közbajnok, mind ugyanannyi vezér.
Honfi! ha a vész, melynek magját hintegetik most,
Mind kikel és a hazát vérbe borítja: figyelj!
A történelem azt a tényt fentartja örökre:
Hogy válságok előtt végzetes ily kimulás.

* * *

Nemzetek Istene! egy árvult nép kéri Czirákyt
Vissza a sirtól; ah! ezret adunk helyibe.
Vagy pótdold ki nekünk lelkét, ki erős paizsunk volt
Folyvást a keserű szellemi harcok alatt.
Egy nemzet könyörög bús szível drága fiáért,
Emlékén koszorú nemzeti hála legyen!

Sántha Mihály.

Gróf Cziráky János halálára.

Isten veled dicső, szeplőtelen bajnok,
Kinek szíve soha alkura nem hajlott
Hitnek s honnak árán!
Nagy szellemed immár bontja szárnyát sasként,
Mely örül a regnek s üdvözlí a napfényt
Pírló láthatárán!

Isten veled Jézus' harcban ősz vitéze,
Sasleked az örök Nap szemébe nézve
Emelkedik immár!
Kit a Gáve partján zengve fölkerestél,
Kinek oltárára magyar zászlót tettél,
Pálmalombot himbál!

Elhagyod az édes szép Magyarországot,
El az ősi kastélyt, a kedves családot.
Szállsz a nyílt egekbe!
Öröm ez tenéked, — jaj, siralom nekünk,
Hogy birásodat már szerencsétlen népünk
Meg nem érdemelte!

Mint a csillagokkal-terhes, tiszta égbolt,
Jellemed oly fényes, oly magasztos szép volt,
Dicső pátriárcha!
Kétszáz üstökössel, kétszáz hű magyarral,
Tündököltél nemrég szemben a viharral!...
... Félvilág csodálta!...

Szikla volt a szíved, tántoríthatatlan, —
Láttuk és csodáltuk e bün-sivatagban
Mint meredt az égre!
Szikla volt a szíved, de forrás patakzott
Belőle, mit Jézus keresztje fakasztott
Áldásul e népre!

Óh miért is rendült meg a föld alattad,
Miért is repedt meg, — hogy e sivatagnak
Ne legyen forrása!
Óh, nagyobb irt hagytál e honnak szívében,
Mintha elsülyedett volna közepében
A felleges Mátra!

Jaj, ki pótol téged, ki tölti be helyed,
Melyen a hazáért s hitért küzdő lelked
Lángesatákat vivott!?

Jaj, ki fog kilépni a megszentelt helyre,
Hova téged Isten' és a hon szerelme
Ört állani hívott!?

Egy vigaszunk van csak, hogy siroznak szélén
A legjobb királynak, szívéhez beszélvén,
Jó tanácsot adtál, —

Hogy mulásod előtt nemzeted üdvének,
Ujabb ezeréves szép jövődjének
Nytijára mutattál!

Egy reményünk van csak, hogy te Máriához,
Magyarország édes hű Védasszonyához
Szállván fel körünkbe, —

Aldást fogsz kinyerni a szegény hazára,
Örömet a nemzet borus homlokára,
Szólván helyzetünkről!

Isten veled dicső, szeplőtelen bajnok,
Im, az égi pálma ősz fejedre hajlott,
Szálljon tova lelked, —

A szép Szűzanyának szent környezetében,
Jézusunk szívének áldott közepében
Találj üdvöt, enyhet!

Pály Ede.

A népboldogító.

— Beszély, —

(Folytatás.)

VII.

A szegény Csóka Bálintnak fölemelhették ugyan fizetését, de nem emelhették föl becsületét, mert az a sárba esett.

A mi népünknek van egy igen rossz sajátsága. Szeret gúnyneveket adni. Csóka Bálintot nem is nevezték azontul másként mint szalmavőlegény; Jutkának pedig gúnyneve maradt: szalmamenyasszony. Ilyenre kész a magyar nép, és nem törődik azzal, vajjon ez az ártatlan gúny fáj-e annak, vagy nem.

Pedig fáj nagyon.

Nemes vérű népet leginkább jellemez az, hogy semmit sem tud olyan nehezen eltűrni, mint a gúnyt. Aki egy ilyen gúnynevet kapott, azt le nem veszi róla szentelt víz, olaj, imádság; viselni kell holtig.

Bálint be nem tehetette a lábát a kastélyba, udvarba, csapszékbe, akárhová anélkül, hogy ne hallotta volna: »Itt jön a szalma-vőlegény.« Ha végig ment a falun, pedig puska volt a vállán, mindig minden gyerek, lány, suhancz rákiáltott: »Szalmavőlegény.« A legény elejente nem vette föl a gúnyt, de mikor észrevette, hogy az mint az árnyék kíséri a lépteit és el nem marad tőle, akárhova lép, akárhova fordul, aki meglátja közléről, távolról, az mind azt mondja, hogy szalmavőlegény, kezdte megorrolni a dolgot. Pedig ez volt a veszedelme. Mert ahogy látták, mennyire boszankodik ezen a tréfás néven, annál inkább mondták neki. A legény különben békeszerető, nyugodt ember vala, hanem ez a név kezdte kihozni a sodrából. Már a második héten nagy-

szerü verekedésre került a dolog. Az urasági hajdu nyíltan szalmavőlegénynek nevezte Bálintot a cselédség előtt. A fiatal vadász ezuttal öklével szerzett elégtételt s azt nyerte vele, hogy kicsinyje, nagyja óriási kacagás között kiabálta rá illendő távolságból a gúnynevet. A legény megdühödött e szótól. Fegyveréhez nyult s azzal fenyegetőzött. De mindez mitsem használt. Bálint vérben forgó szemekkel esküdött bosszút annak a fejére, aki rá ezt a gyalázatot hozta. Azután kiment az erdőkre, ott tartózkodott s be nem jött többé a faluba világos nappal. Ott dult, fült magában, mint a sebzett vad, töprenkedvén azon, miképen szabaduljon meg gúnyos sebtől s miképen szerezzen szégyenért elégtételt.

Jutkával egyszerűbben bántak el. Felmondták neki a szolgálatot. Valódi mostani emberbaráti szeretettel kitétek szürét a kastélyból. Maga Herr Sebastian Knopfloch vállalta magára a tisztos hivatalt, hogy kellő dorgálások között kilódítsa. A szalmamenyasszony most elmehet koldulni. Örüljön, hogy Gönczöl Balázs bíró uram nem indít ellene fegyelmi pert a hivatalos személyek iránt tanúsított tiszteletlenség jogczimén. Megittott ugyan vele egy liter ténztát, de annak a levét ő fogja meginni. Ezzel vigasztalta a szegény hajadont Herr Sebastian Knopfloch.

A szerencsétlen teremtés árva volt, — s nem vala senkije. Sirva ment el a háztól. Összeszedte czókmókját s amint kitéte lábát a kastély ajtaján, már ott ácsorgott egy csomó gyerek s ujjal mutogatva, kiabált: »Nini a szalmamenyasszony.« Azzal körül fogták, mint a vásári majmot s gúnykaczaj között kísérték végig az uton. A szegény leány védte magát, úgy ahogy tudta. Sőt szitkozódott. Talán végig sem mehetett volna a falun, ha tiszteletes Barkó Ezsajás uram meg nem pillantja őt kerti lugasából s onnét védelmére nem jő. A derék ember oldalmába vette az üldözöttet s egyelőre magánál helyezte el.

De azért Jutkának átkos volt a sorsa. Nem mehetett sehová, nem mutathatta magát sehol, hogy azt a kínos gúnynevet nem hallotta volna. A leány szilaj volt természetében, még szilajabb, vadabb lett a meg nem érdemelt sérelemre. Ezsajás uram minden intelme, oktatása, csitítása kárba veszett nála. Ilyen mindennap felszakított seb ellen ninesen gyógyszer. Jutka maga sem tudta, miképen jutott keserű gyötrelméhez, de érezte azt nagyon. Senkisé fogta pártját, csak az öreg pap, a gúnynevét végig üldözte minden gondolatában, s mikor beállott nála a fájdalom okozta fásultság, — akkor gondolt a bosszura.

Nagyságos Mélypataky Pálnak az ország dolgai időt engedtek arra, hogy nagy fáradozásai után pihenessen. Miután a törvényhozó testületben megtette a maga kötelességét, haza ereszték élvezni dicsőségét.

A szerzett babérokon való pihenés abban állott Mélypataky Pálnál, hogy otthon folytatta reformer hivatását és — vadászott.

Egy késő estén magányosan ült a pagonyban a lesen. Homályos és ködös idő volt. A fák már lehullatták leveleiket s a harasztokban minden lépés hallatszott. Mélypataky Pál egy fatörzsön ült s fegyverét maga mellé támasztva, épen azon tünődött, miképen alkudják

meg Ehrenfeld Iczikkel a választásokra illetőleg, midőn léptek zöreje veré fel kellemes álmodozásaiból.

Még nem volt ideje arra, hogy fegyveréhez nyuljon, vadat sejtve, mikor a szétnyilt bozótból egy olyan vad állott előtte, amilyenre még eddig nem vadászott.

Csóka Bálint volt.

— Hogyan mersz te erre jönni, a pagonyon át? riadt rá haraggal a földes ur.

Bálint felemelé fegyverét s rekedt hangon szólt.

— Meg ne moccsanjon az ur!

— Micsoda?

— Egy mozdulatot se tegyen, ha élete kedves.

— Te nyomorult!

— Te vagy az.!

— Hogyan?

— Te vagy a nyomorult, a gaz, — s ha egyet mozdulsz, lelőlek mint egy ebet.

Mélypatak Pál népboldogító létére elszörnyedt ezen a vakmerőségen.

— Hogyan mersz te velem így beszélni.?

— Majd beszélék mindjárt másképen is.

Mélypatak Pál fegyveréhez nyúlt.

— Egy mozdulatot sem, mondom; kiáltá dühödten

Bálint.

— Hát mit akarsz tőlem?

— Tudod, ki vagyok én? Szalmavőlegény! Mondd csak: szalmavőlegény. Így nevez engem mindenki.

— Mit tartozik az én hozzám, hogyan neveznek. Én gazembernek nevezlek. Az vagy.

Bálint elfojtá dühét e sérelemre. Alányomott hangon, amelybe mély keserűség vegyült, válaszolá:

— Ezt a nevet nagyságos urnak köszönöm. De mit nagyságolom én önt, — nem — téged. Te tanítottál arra, hogy egyformák vagyunk. Hát azok vagyunk; de Istenemre mondom, nem maradunk egyformák. Van köztünk különbség.

— Az a különbség, hogy én urad vagyok, te pedig szolgálom.

(Folytatása köv.)

Három karácsony.

— Beszély. —

Irta: **René.**

(Folytatás.)

Kirándulásának mégis volt annyi eredménye, hogy a foglyoktól megtudhatta, hogy a gyermeket Csantavér felé vitte Simon. E hírrel tért vissza a gyermekeért siránkozó anyához.

Ne várja senki, hogy a szegény asszony fájdalmát leírjam. Hisz édes anya volt s e szóban benne van minden.

Néhány hét előtt még szerető férje oldalán örömmel tekintett szerelmök zálogára; beszéltek boldogságról, megelégedésről, szép jelenről, jövőről; akkor még nem gyanította, hogy rajta is beteljesül, hogy amit legjobban szeretünk, az okozza legnagyobb fájdalmunkat.

Szegény asszony!

Férje távol, jeltelen sirban pihen... Gyermeké izgatók által felbőszített ellenség kezében... Ő egyedül áll idegenek között, kik vigasztalni akarják s vele együtt sirnak, nem gondolván arra, hogy a részvét könyűi sokszor csak olaj fájdalmunk tüzére....

Szegény, szegény asszony!

Másnap elvonult a magyar sereg egy része Csantavérre, ahonnét az osztrákok már kivonultak.

Virághnak első gondja volt a gyermeket nyomozni. Jó emberek csakhamar elvezették azon házba, hol megelőző napon a feltűnő kis fiuval megszállott Simon. — Özvegy asszony lakott benne, kinek két fiát erővel vitték el a császáriak táborába. Virágh kérdésére előadta, hogy a fiu csakugyan házában töltötte az éjét.

— Sirva kértem azt az embert, ugymond, adja viszsza anyjának a gyermeket, de ő nem hallgatott reám. — Azt mondta, elmegy az alsó vidékre, onnét ir annak az uri asszonynak, hogy ha kellő váltságdíjat fizet, visszaadja fiát.

— Azt nem mondta, hol szándékozik letelepedni?

— Nem!

— S nem is gyanítja, hogy merre távozott?

— Azt csak ő maga tudja, meg a jó Isten.

Virágh megköszönte az asszony szívességét, s mivel a seregnek egy heti pihenés engedtetett, Csantavérről visszatért Zentára — esküvőre...

Jenőfynét csak az a remény kötötte még az élethez, hogy fiát valamikor viszontláthatja, és e kétes reménynyel vált meg Mariskáéktól s távozott Borsószeghre.

*

Fordult a hadi koczka, a szabadságharc végére járt. — Hiába folyt annyi vér, és annyi könnyű. Szabadság helyett csak fényes, de szomorú dicsőség lett a nemzet osztályrésze.

December 24-ike van. Csipős szél lengedez egész nap.

Délután két óra körül paraszt szán áll meg Jenőfyné kastélyában a lépcsőház előtt, s belőle bundába burkolt nő száll ki, ölében kis gyermekkel s a kocsisnak bérét kifizetvén, felmegy a lépcsőn.

A nagyságos asszonynak jelentik, hogy idegen, beteg asszony ohajt vele szólni.

Az ajtó feltárult s amint Jenőfyné a belépő, egyszerűen öltözött idegenre tekint, felismeri benne A. Mariskát, Virágh Béla nejét.

— Mariskám!

A jövevény ráemeli könyvetelt szeméit s alig hallhatólag rebegi:

— Fogadjon be, nagyságod, bennünket, hogy ne kelljen szabad ég alatt meghálnom, s kimerülten dőltem Jenőfyné karjaiba.

— A kocsis rögtön fogjon be s hozzon orvost; szólt Jenőfyné.

Mintegy félóra mulva megérkezett az orvos, s a beteget ennek segélyével ágyba fektették.

— Nagyságos asszonyom! — mondá az orvos — tanácsos lesz minél előbb elbuesuzni, mert már csak percei vannak.

— Istenem! tehát nincs mentség, — sohajtá Irma s visszalépett a beteg ágyához.

— Hogy érzi magát kegyed?

— Köszönöm, jól; — nemsokára semmim sem fáj. Istenem, mi lesz gyenge gyermekemmel!

— Anyja leszek én, kedves Mariskám, szeretni fogom, mint tulajdon gyermekemet.

— Köszönöm, köszönöm; boldog gyermek, mily jó anyára talált! Most már nyugodtan halok meg; oly édes az a gondolat, hogy van, aki ki részvételt van irántunk.

— Hisz ön is résztvevő volt irányomban szenvedéseimben.

— Oh én is sokat, nagyon sokat szenvedtem. — Béla Sz.-Andrásnál esett el. — Vagyonunkat elkobozták. — Elaggott atyámat a nyomor vitte sirba. Egyedül maradtam. S ily nyomorult, ily elhagyatott állapotban lettem anyává.

Eközben belépett a plébános.

A vallás vigaszai után gyermekét ohajtá látni. Irma odavitte ajkaihoz. Azután megfogván Jenőfyné kezét, elhaló hangon rebegé:

— Nevelje fel őt, kedves Jolánkámat; majd megköszönjük ott fönt; s Irma érzi, mint merevül lassan-lassan a beteg keze . . .

Kiszzenvedett! . . .

A fiatal, a szép A. Mariska ott feküdt halványan fehéren.

— Mi lesz a gyermekkel? kérdé a lelkész.

— Anyja lesznek, plébános ur!

III.

Tizennyolez év mult el a most elbeszélte események óta.

A Jenőfyné szívében ütött seb e tizennyolez év leforgása alatt ha nem is gyógyult meg egészen, legalább behegedt.

Az első években még derengett lelkében a remény, hogy fiát látni fogja; később azonban mind jobban és jobban elhalványult e reménysugár, s ma már ez is, miként az átélt szenvedések, csak emlékezetében élnek. Az a szeretet azonban, mely fiához fűz, nem halt ki szívéből, csak más tárgyra irányult: a szükölködők és szerencsétlenekre. — Valóságos jó angyala vala a vidéknek. De volt mégis, kít mindenkinél jobban szeretett, nem tudni, azért-e, mert az átélt idők élő emléke volt, vagy mert tapasztalta, érezte, hogy őt nem szeretni nem lehet: e kérdésre maga sem tudna felelni. Hogy ki volt Jenőfynének e kedvence, talán mondanom sem kell, hogy Jolán, a Mariska árvája, a kedves, a szép Jolán.

Tizennyolez év szép idő, s míg Irmának holló-fürtei közé itt-ott egy-egy fehér szálát huzott, addig azt a cseesemőt, ki utolsó találkozásunkkor tizenhat napos volt, tizennyolez éves hajadonná nevelte. — Egyikkel sem bántak mostohán az évek; annak is, ennek is adtak valamit, mi tiszteletet parancsol; annak ősz hajszálakat, ennek ártatlan öntudattal bíró lelket.

Jenőfyné örömmel látta, mint fejlődik a gyermek bájos hajadonná s öröme még fokozódott, midőn tapasztalá, hogy a szép külső alatt szép lélek is lakik.

Jöttek a lány-nézők különféle czimeken. Jenőfyné szíve remegett azon gondolatnál, hogy vidám kis leányát valami fényes, csillogó lepke maga után csalja. — Gyakran példázgatott előtte, hogy milyen rossz ez a mai világ, csak a vagyonra, pénzre tekint, Istenről, lélekről hallani sem akar, erénye az etikette. — A kis lány csak hallgatta egy ideig, s mikor Jenőfyné azt hitte,

hogy csakugyan gondolkodóba esett a világ folyása fölötte, tréfás mosolygással mondá:

— Anyám, én soha sem megyek férjhez; apácza leszek. Azt persze sem az anya, de sőt maga sem hitte, hogy komolyan beszél.

— Szük ám az a ezella, kis leányom, abban a te kedved nem fér meg.

— Majd átmegy a szomszédnőmébe; kettőben csak megfér. Külömben higye el, mama, ezután olyan komoly leszek, mint — mint — mint valami bölcs, s oda ülve Jenőfyné ölébe, ujjain kezdte bizonyítani az anyjának, hogy milyen igen komoly lesz ezután.

IV.

Ott, hol a Királyhágó ormai természetes határt vonnak a két testvér-ország közt, meredek hegyek által körített völgyben fekszik Csonkavár községe.

A világ nem tud e kis félreeső faluról s viszont ez sem igen törődik a világ folyásával, lévén lakói egyszerű földmivelő nép.

A zöldelő vetések közt kanyargó uton két ember közeledik a Királyhágó aljától a falu felé. Egyik a község lelkipásztori érdemekben megőszült plébánosa: Barna Ferencz, magas szikár alak, tisztelet parancsoló vonásokkal; a másik középtermétűnél kissé magasabb ifju, szabályos, megnyerő arczeval, mohosodó bajuszszal, ruházata után ítélve, az értelmi osztályhoz tartozik: a plébános ur unokaöccse Barna Lajos.

— Elbucsuztam bácsi most e vidéktől is. Isten tudja, látom-e még és mikor!

— Bizony öcsém, az ember nem tudja, mit rejt a jövő; a közmondás azt tartja, az öregnek meg kell halni, a fiatal meg meghalhat.

— S ha az ember bucsuzáskor arra gondol, hogy a közmondás igazat mond, sokkal nehezebb az elválás.

— No, de majd csak ivogatsz, s ha dolgozod szünik, el is jössz látogatóba.

— Ha rendelkezhetem magamról, mindig örömmel jövök gyermekkori emlékeim színhelyére.

— Jól mondod, ha rendelkezhetsz; mert hidd el, az olyan magatok-féle gazdatiszteknek még imádságra sem enged időt az uraság.

— Hitvány ember az, ki még arra sem tud magának időt szakítani.

— Igazad van, hanem ezt ne feledd ám el.

— Bácsi aggódik értem, köszönöm, s kérem jövőre is szeretetét, mely ez aggodalom szülője. De legyen meggyőződve, hogy Jenőfyné kastélyában is az leszek, aki most vagyok.

— Nem adtál rá okot, hogy szavaid igazságán kétkedjem; tehát mikor mégysz?

— Holnap reggel hat órákor már az állomáson kell lennem, pedig egy jó órai hajtás kell, míg oda ér az ember. A jószágkormányzónak megírtam, hogy holnap délutánra megyek; tehát lehetetlen már megnyujtanom a vakácziót.

— Pedig még igen sokat akartam veled beszélni. Látod, én is öreg ember vagyok, maholnap meghalhatok, aztán mi lesz veled?

— Jó az Isten, nem hagy el, ha eddig megtartott.

— Az nem hagy el, csak mi el ne hagyjuk őt.

(Folytatása következik.)

TÁRZA.

A budavári főtemplom hajdani kincse.

(Folytatás.)

De megszakadt az ünnepélyek fényes sorozata, és a ragyogó napsugarat sötét felhők váltották fel Magyarország egén. Mátyás halála után csakhamar nagyon is reá nehezültek a csapások a hazára és vele a budavári főtemplomra is. A királyi kincstár üresen tátongott, a török elleni hadjáratra pedig egyre kellett a pénz: Rákoson 1526-ban már april havában összejöttek a karok és rendek tanakodni, honnan vegyék a költséget a hadjáratra. Magától értetődik, hogy csak onnan vehették, ahol még volt, az egyházi kincstárakból. Ezt VII. Kelemen pápa is megengedte, látván a szomorú körülményeket, melyeken másként segíteni nem lehetett. Buda polgárságának a legszebb példát maga a királyné, II. Lajos neje, Mária adta, ki minden kincsét és ékszereit a haza oltárára letette. Ezen nemeslelkű példa után indulva, kész volt a polgárság is áldozni mind sajátjából, mind a főtemplomnak kincseiből. Ekkor felette sok fogadalmi ajándékot ajánlott fel a főtemplom a haza céljaira. Ezen ajándékok az évek hosszú sora alatt gyűltek volt hálából a bold. Szűznek templomába, mely tudvalevőleg kegyhely is volt, tiszteltetvén ott a még most is meglévő, műbecsű márványszobra a bold. Szűznek.

II. Lajos király 1526. jun. 24-én kelt okmányában ugyan ígérte a templomoknak, hogy áldozatkészségök meg leend térítve, de a beállott mohácsi vésznap mindezt lehetetlenné tette, sőt a mi megmaradt, azt is veszélyeztette.

1526. aug. 29-én megtörténvén a szerencsétlen mohácsi csata, annak rémhíre másnap estefelé először hozatott meg Budára a királynénak egyik német szolgálója által, ki a gyászos hírt nem csak urnójével, de még azon este több német polgárral is közölte, kik között a hír villámgyorsasággal terjedt, úgy, hogy a német polgárság még az éjjel talpon volt, hogy meneküljön a merre lehet.

A német polgárok, mint a főtemplom kegyurai, a templom lelkészeivel együtt szaporán hozzáláttak a templom kincseinek hajókra való rakásához és megindultak a bold. Szűznek segédelmül hívása mellett. Azonban a túlterhelt hajók, a kellő számú vontató lovak hiányában, a Dunán felfelé csak lassan haladhattak, annál gyorsabban terjedt a veszített csatának híre. Csakhamar megtudta azt Orbáncz Endre, esztergomi várnagy. Hírét vevén egyszersmind, hogy ura, Szalkay László esztergomi érsek, a csatában elesett és hogy Budáról kincsekkel megrakodott hajókon jönnek fel a menekülők. Ezekre, mint egy rablólovag, vagyis inkább mint valamely utonállót reájok tört és a védtelenektől gazdag prédát ejtett. A főtemplomnak kincseit is derekasan megdézsmálta, mert csak így magyarázható, hogy leltárából, az isteni szolgálathoz naponta szükséges tárgyak, mint kézikeresztek, szentségtartók, füstölők, pásztorbot, stb. hiányzanak. Feltűnő, hogy a püspöksüveg megmaradt, míg a pásztorbot eltűnt. Ezeknek eltűnését csakis ily módon lehet magyarázni.

Ez időben ily rablómesterséget nem egy főur gyakorolt. A sok közül csak még egyet említek, ez Ferencz, a bazini gróf volt, ki hallván annak hírét, hogy Pisó Jakab, a sz. Zsigmondról címzett budavári prépost kincsekkel terhelt kocsival utazik át Borostyánkőn, ott megtámadta és tökéletesen kifosztva, üresen hagyta tova menni.

A főtemplomnak megmaradt kincse, mely ruhaneműkből, kelyhekből, és becses ereklyetartókból állott, Esztergomtól tovább,

akadály nélkül felérkezett Pozsonyba, hol őrzésre a város tanácsának leltár mellett átadatott.

A menekülés Budáról a legnagyobb szerencsére még kellő időben történt volt meg, mert szept. 10-én Szulejman már Buda alatt táborozott, a város felgyújtott és a főtemplom három napig, 11—13-áig égett; beleégett levéltára és mindaz, ami közhasználatra itthon maradt.

Tizenhárom évig tartott, míg a templom ismét haszonvehető állapotba jutott, azonban akkor hiányoztak az egyházi eszközök. A Pozsonyban elhelyezett készleteket mind lehozni nem volt tanácsos, azért azokból csak a legszükségesebbek kívántattak, azonban még ezeknek megszerzése is nehézségekkel járt, mert Buda ekkor Zápolya János király tulajdona, Pozsony pedig Ferdinánd királyé volt. Az ügyet maga Zápolya vette kezébe és Frangepán Ferencz kalocsai érsek által, kit Ferdinándhoz követül küldött, szorgalmaztatta, aminek azon eredménye lett, hogy Ferdinánd felszólította Pozsony városát, miszerint adná át a kívánt tárgyakat az átvételre írásilag felhatalmazott budai polgárnak, Bornemissza Gergelynek, ki ekkor az összes tárgyakból 6 miseruhát, 2 vecsernyésköpenyt, és 4 dalmatikát átvett. 1539 szept. 12-én.

Epen száz évig feküdt a kincs Pozsony város tanácsánál letéve, ekkor tudomását vette annak Magyarország nagy nevű bíboros főpapja: Pázmán Péter primás, kinek szorgalmazására II. Ferdinand azt parancsolta, miszerint a kincsek, — nehogy a hosszú ideig tartó fekvés által elromolva, egészen haszonvehetetlenné váljanak, s különben is, hogy azon célra használtassanak, melyre rendeltetve vannak, — adassanak át a pozsonyi káptalannak, ami 1626 jul. 20-án hivatalos ünnepélyességgel, több rendbéli okmányok kiállításával és leltár felvétele mellett megtörtént.

(Folytatása következik.)

Egy törvényszéki jelenet Mexikóban.

Cosalában, Mexikóban, tartózkodtam néhány napig, beszéli egy angol utazó. Azon időben történt, hogy egy bizonyos Pachero Joakim nevű rettegett utonállót befogtak a börtönbe vetettek. Az egész város talpon volt s özlött a börtönbe, hogy a vakmerő utonállót a rostélyon át szemlélje, ki szobájában egész nyugalommal és gondtalanul azzal töltötte idejét, hogy egyik szivart a másik után fogyasztotta, s úgy látszott, hogy nem kis mennyiségű szivarral kell ellátva lennie.

Másnapra volt a kihallgatás kitéve s miután nekem ajánlás után alkalmam nyílt a kihallgatáson jelen lehetni, elhatároztam magamban, hogy elmegyek s valójában nem bántam meg, mert annak, valamint az egész bírói eljárásnak eredetisége örökre feledhetlen marad előttem. A törvényszéki szoba igen imponans volt, mert berendezése egy fűből font függőágyból állott, mely két horoggal a szoba mennyezetére volt megerősítve, továbbá néhány bambusznád szék képezte a butorzatot s egy mahagoni asztal, mely valaha szintén új lehetett, jelenleg azonban már a szu meglehetősen összerágta. A szoba padozata kőből volt, az ajtónál egy rongyos szalmagyékény. A függőágyban félig ülve, félig fekvé, könyökre támaszkodva, nyugodt arccal egy kis czérnasoványású férfiú pihent, kinek kopott és piszkos ruhája a magas bírói méltóságról nem valami különös fogalmat nyújtott. Az asztalon egy edény állott izzó parázsossal, melynek az volt célja, hogy aki szivarozni akart, az asztalon fekvő szivarcsomagból, melyből néhány darab kiesett, tetszése szerint az izzó parázzson rágyujtson. Az asztal közepén egy porlepte tintatartó volt, melyből egy elkopott tolltartónak töredéke kandikált ki; papiros nem volt látható. Hogy a cosali törvényszéki terem képét magunk-

nak kiegészítsük, nincs egyébre szükségünk, mint még csak a vádlottra gondolnunk, ki egész hidegvérrel egy széken ül, s annak hátulsó lábain ide-oda himbálja magát, őreinek, két dragonyosnak, hátat fordítva, kik egymás mellett a szalma-gyékényen ülnek s karabinjokat térdeik között tartva, szorgalmasan papírszívarkákat csinálnak maguknak s füstölnek mint egy török pasa.

— Nos, hombre (ember) mondá a férfiú a függőágyban, kényelmes helyzetéből kissé fölemelkedve, most ki fogunk hallgatni.

— Engedelmevel, senor (uram), szóla Pachero, anélkül, hogy a bíró kérdésére felelt volna, felállott, az asztalhoz ment s egy szivarra, melyet már előbb ujjai közt tartott, a parazon rágyújtott.

— Csak egész kényelemmel, ember, felelé a bíró; a dohányzás egyike a legfontosabb dolgoknak az egész életben; mióta azonban a kormány a dohánymonopoliumot magához ragadta, a dohány napról napra rosszabb lesz.

— Mindenesetre. Azonban van még mindig néhány derék ficzkó, kik szívesen váltanak néhány golyót a vámhivatalnokokkal, felelé a vádlott, és ha bíró ur erről meg akar győződni, ugy csak azon szerencsében méltóztassék részesíteni, hogy legyen szíves ezt a csomag szivart elfogadni.

— Szívesen, kedves barátom, volt a bíró felelete, ki az oda nyújtott szivar-csomagból egy darabot kihuzott és a parazon meggyújtotta. Valóban nagyszerű! kiálta föl, a szivar füstjét maga elé fújva. Igazad van, rendkívül finom szivar! Mai nap-ság ti rablók vagytok az egyedüli gavallérok, kik jó szivart szíhattok. Kedves fiam, folytatá behizelgő hangon a bíró, légy oly szíves értem, néhány jó szót szólni azon csempésznél, ki neked ezen pompás szivarokat szállította. Barátodnak nem lesz kára belőle, mert a pénzen kívül, melyet zsebre dug, nem tudhatni, vajjon nem használhatok-e neki, ha előbb-utóbb valami kellemtelensége találja lenni. Azonban, ha ugy tetszik, fogjunk munkánkhoz. Mondd csak, mi az ördögnek gyilkoltad meg azt a szegény ficzkót, Antoniót?

— Hogy megvalljam önnek az igazat, bíró uram, felele a vádlott a legnagyobb hidegvérűséggel, nem voltam soha képes ennek okát felfogni. Ha nem csalódom, idegeim azon nap reggelén nagyon föl voltak izgatva s ezáltal igen ingerlékeny lettem.

— Ez mindenesetre mentő ok, felelé a bíró, de csak csekély jelentőségű, s ezért nem fogadhatom el a mentséget. Azonban mit is akarok csak mondani, mennyit kér a te csempészed egy nuda, (egy nagy kerek csomag) szivarért?

— Tizenkét reált, s minden nudában van 32 kötet.

— S a kormány ezért velünk két piasztart fizettet, ez tizenhat reál! kiálta föl hevesen a bíró. Ez lopás, nyilvánvaló és szemtelen lopás. Csak hallgassatok nekem a kormányokkal, azok mind bitangokból állanak, egyik rosszabb a másiknál.

— Ebben teljesen egyetértek önnel, mondá a vádlott, csak hogy nem hagyják magukat kölcsönösen agyonlövetni, ha rajta kapják egymást.

— Helyesen, vén ficzkó, azonban valami jut eszembe: a vizsgálatnak vége van s most kimondom az ítéletet.

E szavaknál a tiszteletre méltó bíró kinyújtotta kezét, hogy tollhoz nyuljon; ez azonban oly erősen állott a megszáradt tintában, hogy lehetlen volt kihuzni.

— Caramba! kiáltott föl a bíró, egészen elfeledtem bélyeges papírt hozatni. Mit csinálnak most? — Azután mintha hirtelen egy eszme sugallta volna, a két dragonyos felé fordult ezen szavakkal: Miután papírom nincs, hogy az ítéletet rá írjam, titeket veszek fiaim tanukul, hogy Pachero Joakimot, Don

Antonio gyilkosát, ezennel halálra ítélem; 48 óra mulva agyon fog lövetni ugyanazon a helyen, hol a gyilkosságot elkövette. A vizsgálatnak vége, vigyék a foglyot ismét a börtönbe.

Midőn Joakim a szobából távozni készült, a bíró leugrott a függő ágyból s karjánál megfogva, így szólt hozzá:

— Kedves barátom, nem fogsz reám neheztelni, hogy ügyedben ezt a kis formalitást végezniem kellett, s ne feledd el, ha csempész barátoddal még netalán találkoznál, értem neki egy jó szót szólni, mint az előbb megígérted.

Két nap mulva rá Joakimot agyonlőtték.

RÖVID HIREK.

* **Czirák János gróf**, társulatunk elhunyt feledhetlen elnöke lelki üdvéért a Szent-István-Társulat f. hó 14-ikén ünnepélyes gyász istentiszteletet tartott, melyen a szertartást Ipolyi Arnold püspök ur ő excja végezte. A főrendiház gyászmiséje másnap pénteken volt; a Szent-Vincze-egylet a héten lesz. Az ország minden részében, majdnem minden községben tartottak gyászmisét a megdicsőültért.

* **Az ötvösmű kiállítás** a nemzeti muzeum képtári termeiben vasárnap nyitott meg ünnepélyesen, szűkebb körű fényes hivatalos vendégek: miniszterek, főpásztorok, az arisztokraczia, polgári, katonai hatóságok képviselői, tudományos és művészi körök tagjai jelenlétében. Tizenegy órakor Ipolyi Arnold püspök az egybegyült társaság előtt emelkedett szellemű beszéddel kérte föl Trefort minisztert a tárlat megnyitására. A miniszter az éljenzéssel fogadott beszédre válaszolva, a kiállítást megnyitottnak nyilvánította, mire a társaság a muzeumi igazgató vezetése mellett megsejmelte a kiállított tárgyakat. A kiállítást rendes munkatársunk bővebben fogja méltatni, s itt legyen elég csak annyit megjegyeznünk, hogy tekintve a műkincsek nagy számát, ily kiállítás Európában még nem volt látható. Soha együtt nem lehetett annyi ötvös remekművet látni, mint jelenleg a muzeumi kiállításon.

* **A Szondy-kápolna** számára, Simor János bibornok hgprimáz ő eminenciája megbízásából, Kiss György jeles szobrászunk két szobrot fog készíteni. Az egyik Drégely hős védőjét, Szondyt, a másik Várda Pál esztergomi érseket fogja ábrázolni.

* **Apátság-adományozás.** A király ő Felsége Vögronics Antal veszprémi kanonoknak a heővizi, Devics József ugyancsak veszprémi kanonoknak a kolosmonostori című apátságot adományozta.

* **Nagylelkű alapítvány.** Frank József csepregi plébános, a csepregi leány-iskola harmadik osztályának felállítására 4000 forint alapítványt tett. E czélra ezelőtt hat évvel már 3000 forintot adományozott. Az iskola, apácák vezetése alatt áll. — Dr. Wagner Endre, fővárosunk jöhír orvosa, »a vakok országos segélyező és önképző egyletében« alapítotagnak beiratkozott s az aláírt egyezer forintot azonnal lefizette.

* **Korber Sándor** párkányi plébános 500 frtnyi nagylelkű adománnyal Párkányban kisededővodát alapított.

* **Poliakovics Iván** bozói plébános a mult héten ülte áldozárságának 25. évfordulóját s e nap emlékére ezer forintnyi jótékony alapítványt tett.

* **Lourdesban** a mult évben külön zarándok-vonatokon és kocsikon 201.200 zarándok érkezett; a rendes vonatokon érkezett zarándokok számát és azokat, kik 24 órát töltöttek Lourdesban, 300.000-re teszik; Lourdesból és a szomszéd plébániákból mintegy 12.000 bucsus ment gyalog a csodabarlanghoz. * **Beck atya**, a jezsuitarend generalisa, f. hó 8-án ünnepelte születésének 90-ik

évfordulóját. A pápa ez alkalomból brevét intézett hozzá, melyben a legmelegebben üdvözlöi barátját.

MINDENFÉLE.

A nő a spanyol közmondásban. Rut férfi könnyen talál szép feleséget. — A lakodalom napja az utolsó gond nélküli nap. — A férfiú egy darabka nő nélkül öszvér teher nélkül. — Ne válaszs magadnak olyan öreg feleséget, hogy az evésnél csak a szája mozogjon, sem olyan fiatal, aki csupán enyelegni akar. — Jobb egy szegény ember leányát venni feleségül, mint egy gazdag ember cselédjét. — A férfi bors, mely a nyelvet csipi; az asszony hagyma, mely nyelvet és szemet csip. — Ha a férfi prédál, a ház félig ég le; prédál a nő, leég az egész ház. — Akj nevének megengedi, hogy lábával az ő lábujjaira lépjen, a nő másnap lábaival a férj nyakán fog állani. — Az anyós keserű, még ha czukorból lenne is. — Midőn meny voltam, rossz anyósom volt, s midőn anyóssá lettem, rossz menyem volt. — A vő teli nap, mely későn kél és korán megy le. — A szép nő vagy balga vagy tele van igényekkel. — A nők paradicsom a szemnek, purgatorium az erszénynek és pokol a léleknek. — A nők a habozás leányai. — Az asszony ujjja erősebben huz mint egy pár ökör. — A nő könyein ne indulj meg, mert sirás és nevetés nálok mindig kéznél van. — Ha a nő a sértésen nevet, akkor biztos az ő boszúja.

A világposta. A nemzetközi postaegylethez 46 ország tartozik 801,029,000 lakossal. E 46 országban összesen 114,314 postahivatal van. A postaszekrények száma 243,457, a hivatalnokok száma pedig 387,695. A múlt évben 9812 millió küldeményt adtak föl. China, Sziam és Annam még nem tagjai az egyletnek s Afrikából csak az északi országok, Zanzibár s az európai gyarmatok a tagjai, Kaptöld és Natal kivételével.

Társulati Értesítő.

A Szent-István-Társulat

f. évi feb. 14-ikén tartott választmányi gyűlése.

Elnökölt dr. Tárkányi Béla apát-kanonok, társulati alelnök.

A múlt vasárnap, e hó 10-ikén tartott rendkívüli választmányi ülés jegyzőkönyvéről szóló jelentés tudomásul vétetvén, dr. Tárkányi Béla alelnök a fájdalom mély elérékenyüléssel jelentette: hogy azon nagy veszteség, mely nmlgu gr. Cziráky János halálával az egész országot sújtotta, legérzékenyebben társulatunkat azért érte, mert a nemeslelkű grófot kath. vallási s hazafiui tevékenységének oly sokféle igénybe vett s mindenütt áldásosan működő körében kezdettől fogva közel négy évtizeden át mindenkor kiválólag büszkén mondhatta társulatunk magáénak, vezérének; gr. Cziráky János legtovább volt a Szent-István-Társulaté mind halálig.

Azért mihelyt haláláról ja megrendítő hír fővárosunkba érkezett, alelnök azonnal táviratilag tolmácsolta a Szent-István-Társulat legmélyebb fájdalomát a gróf gyászoló özvegyének és családjának Lovas-Berénybe.

A múlt vasárnapi ülés határozata folytán a képviselőre fölkerült. cz. választ. tagok élén társulatunk védnöki karának egyik nagyérdemű tagja, főmagass. Haynald Lajos bibornok-érek ur másnap éppen az általa végzett ünnepélyes beszterteléssel mintegy megszentelve mutatta be a gyászkoszorút, mely-

lyel a társulat feledhetlen elnökét megtisztelte; amiért is alelnök kötelességeül tartja kifejezni a társulat háláját a küldött-ség főmagass. elnökének, mint többi t. cz. tagjainak.

Mai napon pedig a megemlékezésnek legmagasztosabb, legértékesebb, mert a sirontul is átszárnyaló, s egyszersmind legvigasztalóbb tényének, az engesztelő szent mise áldozatnak ünnepélyes bemutatásával fejezte ki kegyeletét, melyet az egyetemi templomban nagymélt. Ipolyi Arnold püspök, társulatunk egyik védnöke s egykori nagyérdemű alelnöke tartott.

Társulatunk kegyelete mily módon fogja továbbá megtisztelni dicső elhunyt elnökének áldott emlékét: e részben a főmagass. fővédnök ő eminenciájával egyetértőleg fog a választmány intézkedni; addig is alelnök tudomásul kérte vétetni ezen előterjesztését. A választmány saját mély fájdalomát látván kifejezve az alelnök által, — jelentését teljes részvétellel tudomásul vette.

Alelnök jelenté: hogy a f. évi közgyűlésnek márczius 20-ikán leendő megtartására nézve a fővédnök ő eminenciájának nincs észrevétele; ennél fogva a nagygyűlés határnapjával f. évi márczius 20-kát tűzi ki a választmány, — programját az előtte tartandó választmányi ülésen fogván előterjeszteni.

A fővédnök ő emczia nem tartja szükségesnek az általa 100 db cs. kir. arannyal jutalmazandó »Magyarország helytörténeti, földrajzi kézikönyve« című munkára a hozzá betérjesztett pályázat kihirdetését, mert Ortway Tivadar, kit a Szent-István-Társulat e munka megírásával megbízott, azt (mint ő emjának ígérte) már befejezte, s az igazgatóságnak be is fogja mutatni. A választmány ezt tisztelettel tudomásul veszi, várva a régen ígért munkát, mely azonban hozzája mindeddig be nem küldetett.

Dr. Zádori János esztergomi theol. tanár s társulatunk buzgó tagja »Synthema theologiae dogmaticae fundamentalis« cz. jeles munkájával kedveskedik a Szent-István-Társulat könyvtárának. A választmány köszönettel fogadja a becses ajándékot.

A titkár jelentette, miszerint néhai Tóth József volt szentistváni, néhai Mészáros János volt barti plébánosok 10—10 firtot, néhai Gromer Elek rozsnói nagyrépost 25 firtot hagyományoztak a társulatnak.

Az enyingi kath. kör, a pósfalvi és komlói elemi iskolák szegény tanulói részére könyvek, a budapesti első bölcsőde két intézeti kápolnája részére két misekönyv adományoztatott.

A titkár jelentette, miszerint az utolsó választmányi gyűlés óta 2 alapító és 28 rendes tag lépett a társulatba, névszerént: alapítótag Halász Mihály nyug. pécsegyházmegyei pléb.; Csajághy Károly nyug. pécsegyházmegyei esp. pléb. Rendes tagok: Karcay Imre nyitrai egyházmegyei áldozár s nevelő; Kardoss Károly nyitrai növendékpap; dr. Kondor Gusztáv egyet. tanár; Hebrony József egri növendékpap; Fischer-Colbrié Ágoston, Legerand Ferencz, Schermann János, Markovics Mihály pazmaneumi növendékpapok; Havlicsek Vincze pozsonyi káplány; Ozvald Lajos velszei plébános; Csizmadia Vilmos, Arvay Sándor győri növendékpapok; Mates Petés Gabriella kassai Orsolyaszűz; Szemáns Endre rozsnói egyhm. áld. és főgym. tanár; Csurilla J. metenzéfi segédlelkész és hitelemző; Dinya János szarvasi pléb.; Kiss György tapsonyi pléb.; Farkas György tapsonyi káplány; Mátray Gyula csurgói tanítóképezdei igazgató; Nikitics Sándor köz- és váltóügyvéd, váci káptalani ügyész; Meiszner Rudolf váci kereskedő; Strass Adolf vörösvári pléb.; Ribiczei Aladár kőszegi polg. iskolai tanító; dr. Kra-

molinj István budapesti orvos; Horváth Máté, Mészáros Kálmán győri növényképek; dr. István Vilmos szombathelyi püspöki titkár; Török Ernő a Vas megyei Közlöny szerkesztője.

Olvastatott a számvizsgáló bizottság jelentése, mely az 1883. pénztári számadásokra nézve a fölmentvényt kiadni javasolja azon hozzáadással, hogy Novakovics János pénztárnoknak hosszú évek során tanúsított buzgó és önzetlen fáradozásaiért köszönet nyilváníttassék. A jelentés a közgyűlés elé fog terjesztetni, a választmány a pénztárnoknak a bizottság tagjainak fáradozásaiért köszönetet mondott.

A felolvasotta pénztári kimutatás szerint a társulat bevétele 1884. január 1-től február 14-ikeig tesz 12,263 frt 30 krt; kiadása 12,007 fl 29 krt; pénztári maradvány 256 fl 1 kr.

A vatikáni okmánytára az utolsó választmányi gyűlés óta küldött a veszprémi káptalan 100 frtot.

Az ügynökségben f. évi januárban eladatott 51. 980 péld. könyv; 1112 db. szentkép; 760 péld. egyes nyomtatvány; készpénzben bejött 6.080 fl 58 kr.

A jegyzőkönyv hitelesítésére dr. Czibulka Nándor és Lipthay Kornél tagok kérték föl.

HIRDETÉSEK.

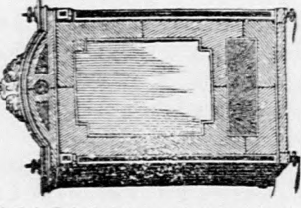
BELFÖLDI ASZTALOS KÁRPITOS BUTOR-KÉSZÍTMÉNYEK.

A legnagyobb választék mindennemű kész asztalos kárpitos és esztengelyes butorokból **olcsóbb árak mellett mint bárhol is.** Mintán mi mindent magunk készíthetünk, s a nyers anyagok készpénz melletti bevételénél megengedéseben részesei, amúgy fogva azon kellemes helyzetben vagyunk, hogy t. ez. megbízóinknak olcsóbb árak mellett szolgálhatunk szilárd jó munkával, s így ezen java-almazás csakis t. ez. megbízóink javára szolgál mire ezennel tisztelettel bitorokodunk becses figyelemeket felhívni.

200 szobára való butorzat folyton készletben tartatik a leggyorsabból a legbuzgóbbakig, a szilárd jó munkáérti jótállással együtt. — Rubaszékények, éjszakai, mozdószekények, éjszakai vagy diófalból. Képes árjegyzékek ingyen és bérmentve küldetnek meg. Vidéki megrendelések 10%^o-t előleg mellett pontosan teljesítünk. Csomagolás 4 szától.

Első belföldi kárpitos és asztalos butor-gyár.
Budapest III., rostélyutoza, kárpityaktanya II. sz. b. a fős posta és megyeház közelében.

(11—20)

Miseruhák és egyházi szerek
gyára.

Római katolikus rítusban.

Miseruhák, dalmatikák, pluviálék, albák, rochetek zászlók, lobogók, Monstranzok, kelyhek, ciboriumok, füstölők, lámpák, gyertyatartók, chinapróba-ezüstből,

Pontificale-eszközök
a leggazdagabb szerelésig.

ZAMBACH és GAVORA
Budapesten, vacsi-utca 17. szám.

Ő Eminentiaja a bibornok Magyarország Herceg Primásának szállítója.
Megrendelések a legrövidebb idő alatt pontosan eszközöltetnek.

Nem tetsző tárgyak kicseréltetnek. 48—52

MÁR MÁRCZIUS 1-ÉN

LEGKÖZELEBBI HUZÁSA
A MAGYAR
VÖRÖSKERESZT
SORSJEGYEKNEK.

Legolcsóbb sorsjegy. Évenként 3 huzás.
Legközelebbi huzások:
1884. márczius 1-én. **50,000** forint minden-
1884. július 1-én. **50,000** kőri főnyereménnyel.
1884. november 1-én. **50,000** kőri főnyereménnyel.

Legkisebb nyeremény 6 frt, emelkedik 10 frtig.

Minden a legkisebb nyereménnyel huzott sorsjegy, a hozzá kapcsolt nyereményszelvény alapján, tovább játszik minden következő nyereményhuzásokban. Minden nagyobb nyereménnyel huzott sorsjegy a törlesztési sorsolásban is mindaddig tovább játszik, míg nem 6—10 forintnyi legkisebb összeggel törlesztve lesz.

Eredeti sorsjegyek a napi árfolyamon (jelenleg körülbelül frt 6.50)

Kaphatók a
Pesti magyar kereskedelmi bank váltóüzletében
BUDAPEST, Dorottya-utca 1. sz.

Kiadja a Szent-István-Társulat (Lövész-utca 13-dik szám.) — Felelős szerkesztő: **Ágoston Antal.**

Budapest, 1884. Nyomatott az Athenaeum r. tars. nyomdájában (Ferenziekt-tere Athenaeum-épület).